

25.6.2017 - Zámek Houska - okruh Pohádkové skály – Máchovo jezero koupání

Je krásná neděle a bude opět vedro. Vstávám nějak hodně časně a u tetky se objevím již kolem půl sedmé ráno. Až jsem sama překvapená, že je ještě v pyžamu a jde zalévat zahrádku. Naším dnešním cílem je tajuplný hrad Houska a jeho okolí. Vyjíždíme tedy hodně brzy a cesta ubíhá docela pěkně. A dneska kupodivu ani nebloudíme. Trefujme se správně jak na dálnici, tak i na odbočku. A nesplete nás ani objížďka zhruba 2 kilometry před Houskou.

Šťastně parkujeme asi kilometr pod hradem. Na parkovišti je pouze pár stanů, ze kterých vylézají nocležníci a my. Ani výběrčí v budce ještě není.

Rozhodneme se, že se nejprve podívání k hradu, kdy otevírají, a pak se uvidí. Dojdeme k zavřené bráně a dočteme se, že prohlídky se konají každou celou hodinu, ale začátek nepíší. Naštěstí se někdo objeví za branou a řekne nám, že první prohlídka je až od 10:00. Máme zhruba hodinu a půl času.

Nejdříve se jdeme podívat lesní cestičkou kolem sochy svaté Ludmily na vyhlídku na Říp.

Za chvíli jsme tam, sedneme si na kamenné schody, vypijeme pivečko, pokoukáme do kraje a rozhodneme se, že sjedeme autem do Dolní Housky, kde by měla být nová naučná stezka s názvem Pískovcová Pohádka.

Toto je místo, kde je vidět Říp. Ale je odtud dost daleko, takže vidíme v dáli jen známý obrys této hory. Od výhledu se vracíme k zámku, ale mají stále zavřeno. Tak se rozhodujeme, že se projdeme nedalekou nově otevřenou naučnou stezkou kolem zajímavých skal.

Propleteme se uzoučkými serpentiniami a parkujeme u krásně upraveného rybníčku před hospodou v Blatné .

Naučný panel najdeme poměrně brzy, ale znační vůbec neodpovídá a tak, chvíli marně hledáme začátek stezky. Naštěstí jde proti nám turista, a ten nám u tohoto křížku radí kudy tudy. Naučná stezka je poměrně nová a má název Pískovcová pohádka

Malá pískovcová pohádka nad Dolní Houskou. Stezka je dlouhá 2km. a prochází malebnou krajinou kolem pískovcových věží, které jsou protkány sukem z křemičitých žilek a železitým

krajkovím.

Pojdeme se mezi skalami s názvy jako Slavibor, Soběrad nebo Železná stěna.

Stezku zdoláme asi tak po hodince a pak již spěcháme zpět k hradu Houska

Kupujeme vstupenky a asi za 10 minut nás již vítá zdejší průvodce

Hrad byl založen ve 2.polovině 13.století pravděpodobně králem Přemyslem Otakarem II., společně s nedalekým Bezdězem. Podle blízkého prameniště říčky Pšovky ale kdysi

vznikla pověst, že hrad založil roku 878 kníže Pšovnanů Slavibor, otec kněžny Ludmily, pro svého syna Housku.

Z pohledu historika-architekta byla Houska založená na místě absolutně nesmyslném. Zakládal-li panovník hrady, vždy to bylo proto, aby chránil území, obchodní cesty nebo hranice. Nic takového neplatí na Housce. Navíc byl hrad založený na místě bez pitné vody.

V 16. století, kolem roku 1590, se hrad dočkal přestavby na renesanční zámek; renesanční úpravy se projevily sgrafitovými průčelími a sklenutím některých místností, jichž je na zámku čtyřiatřicet. K dalším úpravám došlo roku 1823, kdy Housku vlastnili Kounicové.

V roce 1924 koupil hrad od hraběnky Eleonory Andrassy prezident Škodových závodů a senátor parlamentu Josef Šimonek, kterému Karel I. udělil také dědičný šlechtický titul.

V 80. letech 20. století přišlo komunistické vedení neratovické Spolany s plány, podle nichž měl gotický hrad Houska sloužit jako noční sanatorium pro pracující ze Spolany a příslušníky spojeneckých vojsk.

Jako památka na toto období zůstala za Kouniců postavená a Spolanou i přes protesty památkářů zbořená vyhlídková věžička. Nehodily se základy věže, které ubíraly místo pro uvažované pokoje budoucích nočních lázeňských hostů. Další památkou je také téměř tři sta metrů hluboká studna a další stopy v dosud neopravených částech hradu

Hrad si užil své. Po znárodnění v roce 1948 tu zase pro změnu byl depozitář národní knihovny a později sem byl také uklizen jako kastelán bývalý poslanec Svatopluk Karásek.

Za ním sem jezdili Plastic People of The Universe a tajně tu skládali i nahrávali. Na Housce Plastici například na magnetofonový pásek nahráli své první album, které potom vyšlo v Kanadě.

Po sametové revoluci byla Houska opět navracena rodině Šimonků a ti ho v roce 1999 poprvé za celou dobu jeho existence zpřístupnili veřejnosti.

Hrad Houska proslul zejména legendou kolem svého vzniku. Ve skále, na které byl postaven, byla údajně brána pekel, kterou přicházely do našeho světa zlé síly. Aby jim byl tento vstup znemožněn, byl zde postaven hrad a na místě pekelné průrvy hradní kaple.

Kastelán Miroslav Konopásek o tom vypráví:

Ke konci 9. století nechal v této lokalitě kníže Slavibor ze Pšova postavit pro svého syna Houseka dřevěné hradiště. On ale netušil, že dům zpustne a vylidní se. Dokonce ani poutníci tudy nechodili kvůli hrozbě nebezpečí, které směrem k lidem plynulo. Na místě dnešní kaple měla v roce 878 puknout zem, prasknout skála a skrze otvor měla kromě sirného zápachu vystupovat také hovada pekelná, beroucí na sebe nelidskou podobu polozvířat pololidí.

Aby se lidé nebáli, díru museli utěsnit, ucpat, zašpuntovat a později na místě díry postavili jako těžítka kapli. A aby se cítili bezpečněji, tak ji zasvětili archandělu Michaelovi, který je velitelem nebeské jízdy.

Ještě předtím než naši předkové pekelnou díru utěsnili, býval na Housce žalář a v něm člověk odsouzený na doživotí. Tehdy mu slíbili, že ho propustí, pokud se nechá do díry spustit a zmapuje, co v ní je. Bylo to lákavé, souhlasil, ale na půli cesty si to rozmyslel. Komentoval to pak tak, že peklo, které tam je, je daleko horší než doživotní žalář."

Prohlídka nás nejprve zavede do hradní kaple. Nachází v severním křídle a zabírá přízemí i první patro. Celou místnost osvětlují čtyři velká a dvě malá okna, kaple je nápadně podobná kapli na Bezdězu. Není to náhoda, oba hrady se totiž stavěly současně. Bezděz měl sloužit jako správní a Houska jako rekreační sídlo.

Hradní kaple, která podle pověsti stojí přímo nad branou do pekla, prostupuje dvě patra. Její gotickou klenbu nahradila renesanční křížová klenba. V místnosti před kaplí jsou dvě vrstvy nástěnných maleb a erby některých majitelů hradu.

Stěny zdobí dvě vyobrazení archanděla Michaela, jemuž byla kaple zřejmě zasvěcena. Na první malbě je vyobrazen s váhami a mečem u posledního soudu a na druhém zápasí s drakem – oba svatí jsou mytičtí bojovníci proti zlu. Kaple údajně ucpala průrvu do pekla a vlastně slouží jako gigantická zátka proti negativní energii, která se tlačí na povrch.

Mnoho historiků se domnívalo, že je zde ukryto něco, co se nesmí dostat ven. Po celá staletí se na téměř bezvýznamný hrad, který ležel mimo všechny obchodní stezky, sjížděli významní čeští páni.

Tajuplnost kaple ještě podporuje fakt, že její zdi jsou neustále vlhké a porostlé lišejníkem, ale okolní stěny jsou naprosto suché.

A navíc - až do roku 1928 se o Housce oficiálně psalo, že je hradem bez kaple. Kaple byla totiž dvakrát renesančně přepatrovaná a všechny gotické prvky byly zazděny renesančními omítkami. Teprve roku 1928 se přistoupilo k opravě tří do té doby naprosto anonymních prostor nad sebou – a objevila se kaple. Odkryly se gotické malby, kresby a fresky z přelomu 13. a 14. století, které dnes odborníci považují za středoevropský unikát. Nikdo neumí vysvětlit ústřední motiv na kazatelně, dominantním místě celé kaple. Vidíme stvoření v pravé části obrazu. Jediné, na čem se umění odborníci dohodnout, je pohlaví oné lukostřelkyně, následují jenom dohady. Ať je to, jak chce, poločlověk-polozvíře do této části Evropy nepatří. Navíc si šípem dovoluje mířit na člověka. Korunu všemu dává fakt, že se díváte na jedinou vyobrazenou levorukou lučištnici na celém světě. „Poločlověk-polozvíře šípem hrozí člověku. Ještě k tomu je ta kreatura levoruká. Levorukostí se tenkrát vždy prezentovalo cosi divného, zvláštního. Cosi od ďábla...

Po zhlédnutí kaple vystoupáme do prvního patra. Zde se nacházely obytné místnosti. Pro návštěvníky jsou zatím přístupné dvě - lovecký sál a takzvaná Zelená komnata.

V Loveckém sále opět můžete spatřit již v úvodu zmiňovanou skálu. Také se zde nachází mnoho dančích trofejí. Jednou z nich je dokonce druhá nejlepší světě.

Zelená komnata je nejnádhernější místnost z celého hradu. Její stěny zdobí náboženské a lovecké fresky ze 16. století. Také jsou zde zobrazeny různé hrady, mezi nimi je samozřejmě i Houska ještě s věží. Věž byla zbourána proto, aby hrad ztratil svou nedobytnost a nestal se tak opěrným bodem pro nepřítele, který by se ho zmocnil.

Z oken dalších místností, ve kterých se pořádají různé akce a večírky, je krásný výhled do okolí a také na blízký Bezděz

A z nádvoří se ještě jdeme podívat do sklepa – tady je jakási takási ukázka pekla. No nic

moc... A celkově - hradem jsme byly obě docela zklamané – na to jakou má pověst, jsme zde žádné divné pocity neměly – a to je sestra na tyto věci docela citlivá...

Ale ještě máme dost času. Rozhodujeme se pro vykoupaní v Máchově jezeře. Nejprve zamíříme do nějakého kempu – chata na chatě a spousta restaurací. V jedné z nich pojíme celkem chutnou minutku – kuře s hranolky a pak se snažíme probojovat na pláž.

Ale když se zeptáme, tak nám nějaké starší dámy poradí, ať jedeme dále, že tady je to k jezeru docela daleko.

Docela dobře a se štěstím parkujeme, za chvíli jsme u písčité pláže a užíváme si fajn koupání. Jen je tady moc lidiček. Ale zakončení výletu bylo moc příjemné.

